

Geometrie - cvičení 1

1. Ukažte, že

$$\mathbf{c}(t) = \begin{pmatrix} 2 \cos t \\ 3 \sin t \end{pmatrix}$$

je regulární hladká parametrizace elipsy se středem v počátku souřadnic a poloosami 2, 3. Spočítejte funkci rychlosti a funkci znaménkové křivosti. V bodě $t = \pi/2$ spočítejte jednotkový tečný vektor, orientovaný jednotkový normálový vektor, tečnou přímku a oskulační kružnici.

2. Nalezněte přímou eukleidovskou shodnost, která zobrazí bod $\mathbf{c}(\pi/2)$ z předchozího příkladu do počátku souřadnic a tečný vektor v tomto bodě na vektor $\mathbf{e}_1 = (1, 0)^T$.
3. V rovině mějme body $A = [2, 3]$, $B = [-2, -1]$.

- (a) Nalezněte regulární parametrizaci $\mathbf{c}(t)$ úsečky AB tak, aby $A = \mathbf{c}(0)$ a $B = \mathbf{c}(1)$.
- (b) Ukažte, že pro každou konstantu $\lambda > 0$ je zobrazení

$$\phi(s) = \frac{\lambda s}{(\lambda - 1)s + 1}$$

difeomorfismus intervalu $(0, 1)$ na sebe. Určete λ tak, aby reparametrizace $\tilde{\mathbf{c}}(s) = \mathbf{c}(\phi(s))$ splňovala, že $\tilde{\mathbf{c}}(\frac{1}{3})$ je střed úsečky AB .

- (c) Nalezněte nějakou parametrizaci AB na intervalu , která v některém bodě není regulární.
4. Parametrizujte graf funkce $y = \sin x$ jako rovinnou křivku, spočítejte její znaménkovou křivost a určete inflexní body.
  5. **Cykloida.** Uvažujme kolo o poloměru a , které se valí konstantní rychlostí v po ose x doprava. Parametricky popište trajektorii bodu na kole, který v čase $t = 0$ nacházel v bodě $(0, 0)$. Vypočítejte znaménkovou křivost.
  6. **Kubiky.** Máme tři implicitně zadané křivky jako množiny těch bodů v rovině, které splňují rovnice

$$\begin{aligned} y^2 - x^3 &= 0 \\ y^2 - x^3 - x^2 &= 0 \\ x^3 - y^3 - 3xy &= 0 \end{aligned}$$

Najděte nějaké parametrizace těchto křivek, určete zda-li jsou ve všech bodech regulární a zkuste křivky načrtnout. [Návod: podobně jako u racionální parametrizace kružnice z přednášky uvažujte svazek přímek procházejících bodem $(0, 0)$.]

7. **Kisoida.** Uvažujme kružnici k o poloměru r a nějakou její tečnu p . Označme jako S bod dotyku přímky p s kružnicí k a necht' bod A leží na kružnici k naproti bodu S . Pro polopřímku q , která vychází z bodu A a která se protíná s přímkou p , označme jako R bod průniku p a q , jako Q bod průniku k a q . Označme jako P bod na q , který splňuje $|A - P| = |Q - R|$. Najděte rovnici, která určuje množinu všech takových bodů P , a najděte parametrický popis této množiny.
8. **** Tractrix** je křivka, kterou kopíruje předmět tažený na provázku. Ve výchozí situaci se předmět nachází v bodě $[0, 1]$ a člověk v počátku, tj. v bodě $[0, 0]$. Člověk se pohybuje konstantní rychlostí v podél osy x a táhne předmět na provázku délky 1. Najděte nějakou parametrizaci tractrix.